

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
Graduate School Surindra Rajabhat University

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัย
ระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 6
วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2555

คณะกรรมการพิจารณาถ้อยแถลงขอรับทุนการศึกษา

ดร.เยาวดี สุวรรณาคะ
 ดร.ไพโรจน์ เพชรสังหาร
 ดร.พรณิภา สันติสุขวงศ์โชติ
 ดร.สุพิตรา เศลวัตนะกุล
 รศ.ดร.ธวัชชัย ชินวงศ์
 รศ.ดร.สารภี วรรณตรง
 ผศ.ดร.ธีรวัตร ภูระธีรานรัชต์
 ผศ.ดร.นภาพรรณ พัฒนฉัตรชัย
 ผศ.ดร.นภดล พูลสวัสดิ์
 ผศ.ดร.สุวรรณา รัตนธรรมเมธี
 ดร.เสาวณิต รัตนรวมการ
 ดร.อุดม หอมคำ
 ดร.พีระศักดิ์ วรรณตรง

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์
 วัฒนธรรมจังหวัดสุรินทร์
 ผู้เชี่ยวชาญสาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

คณะกรรมการดำเนินงาน

รศ.ดร.สารภี วรรณตรง
 ดร.เสาวณิต รัตนรวมการ

รองอธิการบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการฝ่ายจัดทำรูปเล่ม

นายชัยยศ อุไรล้ำ
 นายธนาพล แจ้งสว่างศรี
 นายคงคม จันทสุข
 นางวณิดา เผ่าศิริ
 นางสาววัลลภา ตรีแก้ว
 นางสาวน้องนาง ผูกดวง
 นางสาวศรินทร์ทิพย์ สันทอง
 นางสาวกนิษฐา ชิมทอง

นายสำเร็จ สาครเศ
 นายอรรถพล ศรีปัดดา
 นายชุตินทร ไวรวัจนกุล
 นางธนิษฐ์ร ทองแมน
 นางสาวจันทร์ทิพย์ ถนัดเพิ่ม
 นางสาวโสภา วงศ์ภักดี
 นางสาวภัทริยากุล แก่นแก้ว
 นางสาวสุภาวดี มีศิริ

การพนันกัดปลากัดและส่วนประสมทางการตลาด (7PS) ของบ่อนปลากัด
FIGHTING-FISH GAMBLING AND THE MARKETING MIX (7PS) OF ITS DENS

เอกกฤต เลิศวิทยาประดิษฐ์¹, สุปราณี วังสิริกาญจน์², อัญชนา อาจกล่อม³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการพนันกัดปลากัด และส่วนประสมทางการตลาด (7Ps) ของบ่อนปลากัด ในเขตพื้นที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร ด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ระดับลึกและการสังเกตจากผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 11 คน เป็นการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่ละเอียดกว่าจะไม่พบข้อสงสัยหรือไม่มีข้อมูลใหม่เกิดขึ้น (ข้อมูลอิ่มตัว) ผลการศึกษาพบว่า การพนันกัดปลากัด ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การเตรียมอุปกรณ์ในการพนันกัดปลากัด, 2) คณะกรรมการและผู้เกี่ยวข้อง, 3) การเรียนรู้กฎและกติกาในการพนันกัดปลากัด และ 4) ขั้นตอนในการพนันกัดปลากัด ขณะที่แรงจูงใจในการเล่นพนันกัดปลากัดแบ่งเป็น 2 ด้าน คือ แรงจูงใจในด้านผลตอบแทนและแรงจูงใจในการอนุรักษ์การกัดปลากัดไม่ให้ถูกลบเลือนไปจากสังคมไทย สุดท้ายส่วนประสมการตลาดของบ่อนปลากัดพบว่า ด้านผลิตภัณฑ์หรือการบริการ ซึ่งบ่อนจะเกี่ยวข้องกับการต้อนรับ และการสร้างความไว้วางใจในเรื่องความปลอดภัยของนักพนัน ด้านราคา แต่ละบ่อนจะกำหนดอัตราค่าบริการของตนเอง ด้านสถานที่นั้นจะต้องอยู่ในทำเลที่ผู้ใช้บริการเดินทางได้สะดวก ด้านการส่งเสริมการตลาด พบว่า ส่วนมากเป็นการประชาสัมพันธ์แบบปากต่อปาก ในด้านบุคคลเจ้าของบ่อนและกรรมการ มีความสำคัญต่อการใช้บริการของนักพนัน ขณะที่ด้านการสร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพ พบว่า ความสะอาดของสถานที่ช่วยดึงดูดให้คนเข้ามาใช้บริการ และด้านกระบวนการ พบว่า การให้ความช่วยเหลือจะสร้างความประทับใจแก่ผู้ใช้บริการได้มาก

คำสำคัญ : บ่อนการพนัน, การพนันกัดปลากัด, ส่วนประสมทางการตลาด

ABSTRACT

This qualitative research was aimed to investigate gambling of fighting-fish, to examine motivation causes of the gambling, and to study the marketing mix (7Ps) used in fighting-fish gambling dens in Bangkok. The data were collected by means of in-depth interviews and observations from 11 persons. The interview data were collected repeatedly until the information was thorough. The findings were revealed that fighting-fish gambling consisted of four portions. The first part was equipment preparation. The second component was committees and involving people. The third part was the rules. The fourth portion was gambling process. Next, the motivation causes were the return of gambling and the conservation of fighting-fish. Finally, according to the marketing mix, the

¹ อาจารย์เอกกฤต เลิศวิทยาประดิษฐ์ อาจารย์ประจำ สาขาวิชาธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

² นักศึกษา สาขาวิชาการตลาด คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

³ อาจารย์เอกกฤต เลิศวิทยาประดิษฐ์ อาจารย์ประจำ สาขาวิชาธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

product or service of the dens involved hospitality and trust for safety; price of the service was individual to each den; place of den had to be convenient for travel; the best promotion method was to do public relation by means Word of Mouth; den owner and referees were important to visit the den; to create physical evidence and presentation, cleanliness would attract the gamblers; and in the servicing process, showing willingness built much impression to the guests.

Keywords : Gambling Den, Fighting Fish Gambling, Marketing Mix

บทนำ

ในประวัติศาสตร์เมื่อปี พ.ศ.1450 ถือเป็นครั้งแรกที่เกิดการเล่นการพนันขึ้น ครั้งนั้นการเล่นพนันจะเรียกว่า “กำถั่ว” ต่อมาอีกหลาย 100 ปี ใน พ.ศ.2100 ในแผ่นดินสมเด็จพระมหาจักร พรตสมัยอยุธยาที่มีการเล่นการพนันที่เรียกว่า “โป” อีกด้วย มองซิเออร์ ลาลูแบร์ เอกอัครราชทูตพิเศษฝรั่งเศสซึ่งพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ส่งเข้ามาเจริญสัมพันธไมตรีสมัยสมเด็จพระนารายณ์ในปี พ.ศ.2230 ลาลูแบร์บันทึกเอาไว้ว่า “ ชาวสยามค่อนข้างรักเล่นการพนันเสียเหลือเกิน จนถึงจะยอมผลาญตัวเองให้ฉิบหายได้ ทั้งเสียอิสรภาพความชอบธรรมของตัวเองหรือลูกเฒ่าของตัวเองด้วย ” สำหรับรูปแบบการเล่นการพนันซึ่งเป็นที่นิยมกันนั้น มักใช้ “สัตว์” ตั้งแต่ขนาดเล็ก เช่น จิ้งหรีด ปลา กัด ไก่ชน เป็นต้นไป จนถึงสัตว์ขนาดใหญ่ เช่น วัว ควาย ช้าง เป็นต้นโดยที่เจ้าของบ่อนจะหักเงินค่าบำรุงอย่างน้อยร้อยละ 10 จากจำนวนเงินเดิมพัน

ในทางจิตวิทยาการพนันเป็นสิ่งที่มนุษย์ส่วนใหญ่ให้ความสนใจและได้สัมผัสถึงความน่าตื่นเต้นสนุกสนานในการเล่น การพนัน ขึ้นกับความเสี่ยงต่ออนาคตที่ไม่สามารถคาดเดาได้และมีความพึงพอใจอย่างมาก เมื่อรู้สึกว่าการประสบความสำเร็จในการเล่น แต่ถ้าเกิดเล่นพนันผิดพลาดก็จะถือว่าเป็นเรื่องธรรมดาไปเสีย (อรุณ เขาวานาคัย 2526: 63-64) การพนันจะมีประโยชน์ต่อมนุษย์ก็เพียงแต่ในแง่ของทางจิตวิทยาเท่านั้น ให้ความสนุกสนาน ความภาคภูมิใจและเพลิดเพลินบันเทิงใจ

มนุษย์มีประสบการณ์ในด้านการพนันมาตั้งแต่เยาว์วัย เช่น การเล่นเป่ากบเพื่อริบยางของผู้ที่เล่นแพ้ การเล่นตีลูกหิน เพื่อเอาลูกหินของฝ่ายตรงข้าม การนำปลากัดมากัดกัน เด็กจำนวนไม่น้อยไม่เพียงแต่ใช้เวลาว่างให้หมดไปด้วยการเล่นหาความสนุกสนานเพลิดเพลินเท่านั้น ยังเพิ่มรสชาติของการเล่นด้วยการวางเดิมพันหรือพนันเอาสิ่งของมีค่าสำหรับพวกเขา โดยวางเดิมพันด้วยเงินไม่กี่บาท ด้วยขนม หรือสิ่งของอื่นๆ ที่เด็กสนใจและอยากได้ ผู้ที่เล่นเสียก็อยากแก้ตัว ผู้ที่เล่นได้ก็อยากเล่นใหม่ โดยหวังว่าจะได้อีก เมื่อความปรารถนาที่จะเล่นการพนันหรือการพนันตรงกัน ก็ยอมทำให้เกิดกิจกรรมประเภทนี้ดำเนินต่อเนื่องไปเป็นเวลายาวนาน トラบเท่าที่เด็กหรือเยาวชนมีโอกาสได้พบปะเล่นหัวกัน ในขณะเดียวกันมีเด็กจำนวนหนึ่งที่ประสบการณในการเล่นพนันทำให้ก้าวไปสู่การพนันในรูปแบบต่างๆ เช่น แทงม้า ตีไก่ พนันบอล ฯลฯ (ฐาจุฑา สมประสงค์ 2542:2-3)

จากข้อมูลที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้ศึกษาเกิดความสนใจอยากศึกษาในเรื่องของการพนันกัดปลากัด เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพนันกัดปลากัดมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังทราบถึงส่วนประสมทางการตลาด (7Ps) ของบ่อนปลากัด

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการพนันกัดปลากัด
2. เพื่อศึกษาส่วนประสมทางการตลาด(7Ps)ของบ่อนปลากัด
3. เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการพนันกัดปลากัด

วิธีการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยผู้ให้ข้อมูลหลักที่ใช้ในการวิจัย คือ เจ้าของบ่อน จำนวน 3 คน และผู้เล่นพนันก๊ตปลา กัด จำนวน 8 คน แยกเป็นผู้เล่นในบ่อนแรก จำนวน 4 คน ส่วนบ่อนที่สอง จำนวน 2 คน และบ่อนที่สาม จำนวน 2 คน การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลแต่ละรายได้สัมภาษณ์จนกว่าไม่พบข้อสงสัย หรือไม่มีข้อมูลใหม่เกิดขึ้น ซึ่งเรียกว่าข้อมูลอิ่มตัว ในบ่อนการพนันก๊ตปลา กัดจำนวน 3 แห่ง ในเขตพื้นที่จังหวัด กรุงเทพมหานคร

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาจะแบ่งข้อมูลเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลเอกสาร (Documentary research) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร บทความ และ ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงรายงานการวิจัย และเอกสารทางวิชาการ ทั้งส่วนทฤษฎี แนวคิดเพื่อเป็นการหากรอบแนวคิด และเป็นแนวทางในการวิเคราะห์การศึกษา

2. แหล่งข้อมูลภาคสนาม (Field research) โดยใช่วิธีสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลหลัก แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) โดยกำหนดประเด็นหลักที่ต้องการศึกษาหรือโครงสร้างของคำถามไว้ล่วงหน้า เพื่อให้สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบถ้วนและตรงประเด็น

ผู้วิจัยได้มีการศึกษาเก็บข้อมูลโดยใช่วิธีต่างๆ

1. การสังเกต (Observation) ใช้วิธีการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) คือ การสังเกตสภาพโดยรวมและเหตุการณ์ทั่วไป โดยสอบถามข้อมูลจากเจ้าของบ่อนและผู้เล่นพนันก๊ตปลา กัด แต่ไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการเล่นพนันด้วย

2. การสัมภาษณ์ (Interview) ใช้วิธีการสัมภาษณ์ระดับลึก เป็นการสนทนาเพื่อให้ได้ข้อมูลจากเจ้าของบ่อนและผู้เล่นการพนันก๊ตปลา กัด

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือ

ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบหลายทางดังนี้

1. การตรวจสอบโดยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล (Methodology Triangulation) ที่หลากหลาย ได้แก่ การ สัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสังเกตแบบมีส่วนร่วมกับผู้ให้ข้อมูลหลัก

2. การตรวจสอบข้อมูลที่ได้ (Data Triangulation) เป็นการตรวจสอบข้อมูลที่ได้หลายๆครั้ง โดยใช้ข้อมูล จากผู้ให้ข้อมูลหลักเดียวกัน แต่ต่างเวลา สถานที่ และบุคคล แล้วนำข้อมูลมาตรวจสอบยืนยัน

3. การตรวจสอบเชิงทฤษฎีหรือแนวคิด (Theory Triangulation) เป็นการใช่วิธีทฤษฎีหลายๆทฤษฎีมาเป็น แนวทางในการอธิบายข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย ซึ่งอาจสอดคล้องหรือขัดแย้งกันได้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

1. แบบสัมภาษณ์ ใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยผู้ศึกษาได้กำหนดแนวคำถามไว้ล่วงหน้าเพื่อ สะดวกต่อการศึกษา

2. เครื่องบันทึกเสียง ผู้ศึกษาเก็บบันทึกเสียงระหว่างการสัมภาษณ์หรือสนทนา จากนั้นนำข้อมูลที่ได้อา ศึกษาในขั้นตอนต่อไป

3. กล้องถ่ายรูป ใช้ในการเก็บเก็บภาพกิจกรรมบางอย่างที่น่าสนใจ ขณะสัมภาษณ์หรือสนทนา

4. สมุดจดบันทึกและปากกา เพื่อใช้ในการจดบันทึก

ผลการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพนันกัดปลากัดและส่วนประสมทางการตลาด (7Ps) ของบ่อนปลากัด เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์แบบเชิงลึก การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ และการสังเกตผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 11 คน ซึ่งมีผลการศึกษาดังนี้

การพนันกัดปลากัด

จากการศึกษาพบว่า การคัดเลือกปลากัดสำหรับนำมากัดกันนั้นจะใช้ปลากัดเพียง 3 สายพันธุ์เท่านั้น คือ ปลากัดหม้อ ปลากัดป่าหรือปลากัดทุ่ง และปลากัดแก้มเขียวคือปลากัดที่ผสมกันระหว่างปลากัดหม้อและปลากัด และการพนันกัดปลากัดมีขั้นตอนที่สำคัญอยู่ 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. เตรียมอุปกรณ์ในการพนันกัดปลากัด

1.1 ขวดโหลที่มีลักษณะทรงเหลี่ยม เพื่อให้สามารถมองเห็นการกัดของปลากัดได้จากในทุกๆ ด้าน และนำแผ่นไม้สี่เหลี่ยมมาปิดบนปากโหลเพื่อป้องกันปลากัดกระโดดหนีหรือป้องกันไม่ให้ปลาสับสนเวลาเห็นเงาสะท้อนของผู้คนที่มองดูอยู่รอบด้าน

1.2 นาฬิกาจับเวลา จะใช้เวลาที่มีการขอเทียบปลาจากฝ่ายที่คาดว่าตนเองเป็นต่ออยู่

2. คณะกรรมการและผู้เกี่ยวข้อง

ในแต่ละบ่อนจะต้องมีคณะกรรมการในการตรวจดูปลา โดยผู้ที่เป็นคณะกรรมการก็จะเป็นเจ้าของบ่อนหรือเจ้าของที่ แต่การแข่งขันในแต่ละวันมีจำนวนผู้ที่นำปลากัดมากัดเป็นจำนวนมาก เจ้าของบ่อนจึงจำเป็นต้องกระจายอำนาจการเป็นคณะกรรมการให้กับผู้อื่น แต่ผู้ที่จะมาเป็นคณะกรรมการได้นั้นจะต้องเป็นผู้ที่เจ้าของบ่อนให้ความไว้วางใจเป็นอย่างมาก

3. การเรียนรู้กฎ และกติกา ในการพนันกัดปลากัด

3.1 เอาปลากัดกันกี่โมงก็ได้มีกำหนดเวลาเลิก 3 โมงเย็น (เวลาเลิกอาจไม่เท่ากัน)

3.2 การจะแพ้ชนะของปลากัด

3.2.1 กัดจนคู่ต่อสู้วิ่งหนี

3.2.2 การยอมแพ้ของเจ้าของปลาคู่ต่อสู้ (ไม่มีการบังคับสมัครใจยอมแพ้เอง)

3.2.3 เมื่อปลากัดจากกัน (ปลากัดตันจนหมดแรงไม่ยอมกัดกัน) เจ้าของปลาที่คิดว่าตัวเองน่าจะแฉกใส่ปลากลางจะเรียกรกรรมการมาดู เพื่อนำปลามาเทียบเมื่อกรรมการมาดูว่าปลากัดจากกันไม่ยอมกัดกัน กรรมการจะนำปลาทั้งสองตัวไปเทียบถ้าแฉกใส่ปลากลางก็จะนำไปกัดกันใหม่โดยฝ่ายที่เรียกเทียบจะเสียเงิน 20 บาท ให้คู่ต่อสู้ ถ้ามีปลากัดตัวใดไม่ยอมแฉก แต่อีกตัวแฉกก็จะเอาตัวไม่แฉกไปลงสู้กับปลากลาง ถ้าไม่แฉกหรือแฉกใส่ปลากลาง โดยปลากลางกัดครบ 5 ที ตัวที่ไม่สู้แพ้เสียเงินเดิมพันและต้องเสียให้ผู้ชนะอีก 40 บาท

3.2.4 ปลากัดกัดกันอยู่แล้วมันหยุดกัดกันอีกตัวไม่ยอมสู้ โดยอีกตัวสู้โดยแฉกเหวี่ยงเข้าใส่ตัวไม่สู้ถ้าแฉกแล้ว โดยเรียกรกรรมการมาดู ถ้ากรรมการเห็นว่าแฉกก็จะเอาตัวที่ไม่สู้ไปใส่ปลากลางปลากลางกัดครบ 5 ที ไม่สู้ถือว่าแพ้ ถ้าสู้เอาไปกัดต่อ(ตีหัวหรือตีตัวเดียว)

3.2.5 หมดเวลา 15.00 น. ถ้ายังไม่แพ้ชนะกันก็ทำเหมือนตีตัวเดียว แต่ไม่ต้องดูว่าตัวไหนแฉกใส่ตัวไหนเอาลงสู้ปลากลางทั้งคู่ใครแฉกใส่ปลากลางก็ชนะถ้าแฉกทั้งคู่ก็เสมอ

กรณีปลาทาย จะเรียกรกรรมการมาดู ถ้าบอกว่าของคู่ต่อสู้ตาย กรรมการจะใช้ไม้เขี่ย ถ้ายังไม่ตาย จะเสมอทันที ถ้าตายก็ชนะไป เพราะฉะนั้นต้องดูให้ดี บางพื้นที่ฝ่ายใดปล่อยให้ปลาทายในโหลโดยไม่ยอมแพ้ก่อนจะถูกปรับ

4. ขั้นตอนในการพนันกัดปลากัด

ขั้นตอนที่ 1 ก่อนการพนันกัดปลากัด

ผู้เล่นจะนำปลาของตนเองมาเทียบกับปลาที่ต้องการจะต่อสู้ด้วย โดยใช้สายตาในการคาดคะเนว่าปลากัดของเรา และของคู่ต่อสู้มีขนาดใกล้เคียงกันหรือไม่ ถ้ามีขนาดที่ใกล้เคียงกันเทโลได้ แต่ถ้ามีขนาดที่ต่างกันก็จะไม่สามารถต่อสู้กันได้ โดยปลาที่จะนำมากัดกันนั้นจะต้องเป็นปลาสายพันธุ์เดียวกัน เช่น ปลากัดหม้อสู้กับปลากัดหม้อด้วยกัน ปลากัดปากก็จะสู้กับปลากัดปากด้วยกัน ปลากัดแก้มเขียวก็จะสู้กับปลากัดแก้มเขียวเท่านั้น เพราะปลาแต่ละสายพันธุ์มีความแตกต่างกันและมีความเก่งกันคนละอย่าง ถ้าเอาปลากัดที่สายพันธุ์ต่างกันมาสู้ อาจจะทำให้เสียเปรียบกันได้ และปลากัดที่นำมากัดจะต้องเป็นปลากัดเพศผู้เท่านั้น เพราะปลากัดเพศเมียจะไม่มีนิสัยดุร้าย หรือชอบการต่อสู้ เมื่อได้คู่ต่อสู้แล้วเจ้าของปลากัดจะตกลงกันว่า จะมีราคาเดิมพันอยู่ที่เท่าไร หลังจากตกลงราคาเดิมพันกันได้แล้วก็ถึงเวลาที่สำคัญ คือ การลงสนามของปลากัด

ขั้นที่ 2 ระหว่างการพนันกัดปลากัด

ในระหว่างการพนัน ผู้วิจัยสามารถส่งเสียงเชียร์หรือกระทำกิจกรรมใดก็ได้ แต่จะไม่สามารถโดนโหลของปลากัดได้ เพราะปลากัดจะกัดกันเพียง 2 ตัว และไม่สนใจคนรอบข้าง

ขั้นที่ 3 การตัดสินแพ้ชนะ

วิธีการตัดสินว่าปลากัดตัวใดตัวหนึ่งแพ้นั้นสามารถพิจารณาได้ดังนี้ คือ

1. ในระหว่างการต่อสู้ถ้ายังไม่หมดเวลาแล้วปลาตัวใดตัวหนึ่งวิ่งหนีก็จะถือว่าฝ่ายที่วิ่งหนีเป็นฝ่ายแพ้ในทันที

2. ถ้ายังไม่หมดเวลาแต่ปลาทั้ง 2 ตัว ไม่มีการต่อสู้กันอีก ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งสามารถเรียกเทียบปลาได้ก็จะนำปลากัดทั้ง 2 ตัวไปใส่โหลเพื่อเทียบกับปลากลาง โดยกำหนดเวลาภายใน 2 นาที ถ้าปลาตัวไหนแตกเหงือกสู้กับปลากลางก็จะเป็นฝ่ายชนะ แต่ถ้ายังไม่หมดเวลาใน 2 นาทีปลาอีกตัวก็แตกเหงือกสู้กับปลากลางเช่นกัน แสดงว่าปลาทั้ง 2 ตัว นั้นเสมอกัน

3. ถ้าเวลาในการต่อสู้หมดแล้วปลายังต่อสู้กันอยู่ก็จะนำปลากัดทั้ง 2 ตัวไปใส่โหล เพื่อเทียบกับปลากลาง
แรงจูงใจ

จากการศึกษาในเรื่องของแรงจูงใจในการพนันกัดปลากัด ทำให้สามารถแยกแรงจูงใจออกได้เป็น 2 ด้าน ดังนี้

1. แรงจูงใจในด้านผลตอบแทน

ผู้เล่นพนันมีแรงจูงใจในการเล่นพนัน คือ การตกลงกันระหว่างสองฝ่ายเกิดขึ้น เพราะการแลกเปลี่ยน โดยมีรางวัล (Rewards) และกำไร (Profit) เป็นตัวกระตุ้น และยังมี การแลกเปลี่ยนอย่างอื่นที่ไม่ใช่วัตถุหรือเงินตรา เช่น ทางจิตใจ และทางการบริการต่างๆ รวมตลอดถึงการยอมรับความประทับใจ

2. แรงจูงใจในการอนุรักษ์

ผู้เล่นพนันบางรายจะมาเล่นกัน เพราะต้องการอนุรักษ์การกัดปลากัดให้คงอยู่กับสังคมไทยต่อไป โดยมีการสืบทอดไปจนลูกหลาน เพราะสังคมในสมัยนี้การกัดปลากัดได้ถูกลบเลือนไปจากวิถีชีวิตของผู้คน ผู้คนสมัยใหม่แทบจะไม่มีใครรู้จักการกัดปลากัด ซึ่งจะทำให้การกัดปลากัดสูญพันธุ์ไปกับคนรุ่นหลัง

ส่วนประสมทางการตลาด (7Ps) ของบ่อนปลากัด

จากการศึกษาเรื่อง ส่วนประสมทางการตลาด (7Ps) ของบ่อนปลากัด ในการกำหนดกลยุทธ์การตลาดซึ่งประกอบด้วย

1. ด้านผลิตภัณฑ์และการบริการ (Product) ในการใช้บริการบ่อนปลากัด ด้านผลิตภัณฑ์และการบริการโดยรวมพบว่า มีการต้อนรับผู้มาใช้บริการอย่างเป็นกันเอง ทั้งผู้มาใช้บริการเป็นประจำและผู้มาใช้บริการรายใหม่ มีการรักษาความปลอดภัย ถ้าเป็นบ่อนการพนันแบบถูกกฎหมายจะมีผู้ดูแล ให้คำแนะนำแก่ผู้ใช้บริการส่วนบ่อนการพนันแบบผิดกฎหมายจะจัดตั้งบ่อนแบบมืดซิด เพื่อให้ผู้มาใช้บริการมีความไว้วางใจ และรู้สึกได้รับความปลอดภัยที่มาใช้บริการ

2. ด้านราคา (Price) ในการใช้บริการบ่อนปลากัด ด้านราคาโดยรวมพบว่า ค่าใช้บริการบ่อน ซึ่งในแต่ละที่จะมีการคิดอัตราค่าบริการที่แตกต่างกันไป โดยมีทั้งคิดค่าบริการและไม่คิดค่าบริการ จะเริ่มตั้งแต่ 50 บาทเป็นต้นไป ค่าน้ำ จะถูกหรือแพงขึ้นอยู่กับเจ้าของบ่อนและในแต่ละพื้นที่ ค่ารุกรานหรือค่าเทียบ จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเรียกเทียบหรือเปลี่ยนน้ำ จะเริ่มต้นที่ 20 บาทต่อครั้ง ถ้าตัวเองเรียกแล้วแพ้ จะเรียกว่า “การเรียกตีหัว” และต้องจ่ายค่ารุกรานให้ฝ่ายตรงข้าม ถ้าชนะฝ่ายตรงข้ามต้องจ่ายเงินให้ฝ่ายรุกรานและค่าเหนื่อยกรรมการ
3. ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) ในตัดสินใจเลือกใช้บริการบ่อนปลากัด ด้านสถานที่บริการโดยรวมพบว่า ทำเลที่ตั้งของบ่อน ความสะดวกในการคมนาคม เพราะสถานที่ที่ให้บริการตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร
4. ด้านส่งเสริมการตลาด (Promotion) ในการตัดสินใจเลือกใช้บริการบ่อนปลากัด ด้านส่งเสริมการตลาดโดยรวมพบว่า มีการให้ข่าวและการประชาสัมพันธ์ (publicity and public relations) โดยการใช้กลยุทธ์แบบปากต่อปาก (Word of Mouth) และการตลาดทางตรง (direct marketing) สื่อที่ใช้ในการทำตลาดโดยตรงของบ่อนปลากัดคือ คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต (online and internet marketing) จะมีเว็บไซต์ไว้แลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับปลากัด
5. ด้านบุคคล (People) หรือพนักงาน (Employee) ในการตัดสินใจเลือกใช้บริการบ่อนปลากัด ด้านบุคคลกรโดยรวมพบว่า เจ้าของบ่อนหรือกรรมการต้องมีความสามารถ มีทัศนคติที่สามารถตอบสนองต่อผู้ใช้บริการ มีความคิดริเริ่ม มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในบ่อนและปฏิบัติตามกฎและกติกที่ตั้งไว้
6. ด้านการสร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพ (Physical Evidence and Presentation) ในการตัดสินใจเลือกใช้บริการบ่อนปลากัด ด้านการสร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพโดยรวมพบว่า มีการแต่งกายสะอาดเรียบร้อย การใช้อาสาสุภาพอ่อนโยนและการให้บริการที่รวดเร็ว
7. ด้านกระบวนการ (Process) ในการตัดสินใจเลือกใช้บริการบ่อนปลากัด ด้านกระบวนการให้บริการโดยรวมพบว่า การอำนวยความสะดวกต่อการใช้บริการ และการให้บริการอย่างถูกต้องรวดเร็ว และทำให้ผู้ใช้บริการเกิดความประทับใจ

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่า การพนันเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ ซึ่งสามารถพบเห็นได้จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ถูกค้นพบรวมทั้งหลักฐานทางวรรณกรรมและคำภีร์ศาสนา ด้วยเหตุนี้จึงทำให้วิถีชีวิตของผู้คนหนีไม่พ้นไปจากการพนัน การศึกษาถึงการพนันกีดปลากัดสามารถแบ่งได้เป็น 4 องค์ประกอบ คือ เตรียมอุปกรณ์ในการกีดปลากัด คณะกรรมการและผู้เกี่ยวข้อง การเรียนรู้กฎกติกา และการพนันกีดปลากัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริลักษณ์เล็กเจริญ (2549) ศึกษาเรื่อง กระบวนการพนันกีดสุนัขพันธุ์อเมริกัน พิต บูล เทอร์เรีย ในการศึกษาที่มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษากระบวนการในการพนันกีดสุนัขพันธุ์อเมริกัน พิต บูล เทอร์เรีย ว่ามีขั้นตอนการพนันอย่างไรบ้าง พร้อมทั้งศึกษาผลกระทบจากการเล่นการกีดสุนัขพันธุ์อเมริกัน พิต บูล เทอร์เรีย ที่ส่งผลต่อเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวของผู้เล่นการพนันกีดสุนัขผลการศึกษาพบว่า การพนันกีดสุนัขพันธุ์อเมริกัน พิต บูล เทอร์เรีย มี 4 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 เตรียมอุปกรณ์และสถานที่ในการกีดสุนัข ขั้นตอนที่ 2 เตรียมคณะกรรมการและผู้เกี่ยวข้อง ขั้นตอนที่ 3 การเรียนรู้กฎและกติกา ขั้นตอนที่ 4 การพนันกีดสุนัข และสอดคล้องกับงานวิจัยของศุภชัย วิจิตรเจริญ (2541) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการเล่นพนันม้าแข่งในสนามม้าจังหวัดมหาสารคาม สอดคล้องกันในเรื่องเกี่ยวกับการพนัน ที่ยังคงมีอยู่ในทุกสังคมและชนชั้น อีกทั้งการพนันยังส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจสังคม

การพนันกีดปลากัดยังสอดคล้องกับทฤษฎีแรงจูงใจของ Maslow (Abraham H. Maslow 1954:b153-158, อ้างอิงใน จันท์ สุนันท์กิ่งเพชร 2545: 16) ที่กล่าวว่า มนุษย์เกิดการแสวงหาเงินตราและความร่ำรวยเพื่อตอบสนองความต้องการในด้านต่างๆ ส่งผลให้เป็นแรงผลักดัน นอนจากนั้นการที่นักพนันบางส่วนไม่ได้มีจุดมุ่งหมายอยู่ที่การ

แสวงหาเงินเพียงอย่างเดียว และสอดคล้องกับทฤษฎีการแลกเปลี่ยนของ George Caspar Homans (George Caspar Homans 1961, อ้างอิงใน จันท์ สุนันท์กึ่งเพชร 2545: 18) ที่กล่าวว่ามนุษย์จะยอมแลกเปลี่ยนเพื่อให้ตนเองเกิดความพึงพอใจและได้รับผลกำไรที่มากกว่า ในการแลกเปลี่ยนอาจมีคุณค่าอื่นๆซ่อนอยู่ ในการพนันกัดปลากัด และส่วนประสมทางการตลาดของบ่อนปลากัดที่สำคัญ คือ ด้านส่งเสริมการตลาด มีการให้ข่าวและการประชาสัมพันธ์ (publicity and public relations) โดยการใช้กลยุทธ์แบบปากต่อปาก (Word of Mouth) และการตลาดทางตรง (direct marketing) สื่อที่ใช้ในการทำการตลาดโดยตรงของบ่อนปลากัดคือ คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต (online and internet marketing) จะมีเว็บไซต์ไว้แลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับปลากัด ทำให้บ่อนปลากัดเป็นที่รู้จักในแวดวงนักพนันมากขึ้น

ส่วนประสมทางการตลาด (7Ps) ของบ่อนปลากัด ในการตัดสินใจใช้บริการบ่อนปลากัด มีการต้อนรับผู้มาใช้บริการอย่างเป็นกันเอง ทั้งผู้มาใช้บริการเป็นประจำและผู้มาใช้บริการรายใหม่ มีการรักษาความปลอดภัย เพื่อให้ผู้มาใช้บริการมีความไว้วางใจ และรู้สึกได้รับความปลอดภัยที่มาใช้บริการ ค่าใช้บริการบ่อน ซึ่งในแต่ละที่จะมีการคิดอัตราค่าใช้บริการที่แตกต่างกันไป โดยมีทั้งคิดค่าบริการและไม่คิดค่าบริการ จะเริ่มตั้งแต่ 50 บาทเป็นต้นไป ค่าน้ำ จะถูกหรือแพงขึ้นอยู่กับเจ้าของบ่อนและในแต่ละพื้นที่ ค่ารถรานหรือค่าเทียบ จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเรียกเทียบหรือเปลี่ยนน้ำ จะเริ่มต้นที่ 20 บาทต่อครั้ง ถ้าตัวเองเรียกแล้วแพ้ จะเรียกว่า “การเรียกตีหัว” และต้องจ่ายค่ารถรานให้ฝ่ายตรงข้าม ถ้าชนะฝ่ายตรงข้ามต้องจ่ายเงินให้ฝ่ายรถรานและค่าเหนื่อยกรรมการ ทำเลที่ตั้งของบ่อน สะดวกในการคมนาคม เพราะสถานที่ที่ให้บริการตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ในเรื่องของช่องทางการจัดจำหน่าย มีการให้ข่าวและการประชาสัมพันธ์ (publicity and public relations) โดยการใช้กลยุทธ์แบบปากต่อปาก (Word of Mouth) และการตลาดทางตรง (direct marketing) สื่อที่ใช้ในการทำการตลาดโดยตรงของบ่อนปลากัดคือ คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต (online and internet marketing) จะมีเว็บไซต์ไว้สนทนา แลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับปลากัด เจ้าของบ่อนหรือกรรมการต้องมีความสามารถ มีทัศนคติที่สามารถตอบสนองต่อผู้ใช้บริการมีความคิดริเริ่ม มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในบ่อน และปฏิบัติตามกฎและกติกาที่ตั้งไว้ มีการแต่งกายสะอาดเรียบร้อย การให้วาจาสุภาพอ่อนโยน และการให้บริการที่รวดเร็ว รวมทั้งการอำนวยความสะดวกต่อการใช้บริการ และการให้บริการอย่างถูกต้องรวดเร็ว และทำให้ผู้ใช้บริการเกิดความประทับใจ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้ที่เลี้ยงปลากัด ต้องคำนึงถึงการเลี้ยงเพื่อประโยชน์ด้านอื่นมากกว่าการเลี้ยงเพื่อการพนัน เช่น การเลี้ยงเพื่อส่งไปขายยังต่างประเทศ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจหรือเลี้ยงเพื่อความสวยงาม
2. รัฐบาลควรมีมาตรการในการควบคุมการพนันให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสังคม โดยการกำหนดกฎระเบียบต่างๆเพื่อใช้ควบคุม
3. ชุมชนจะต้องให้ความร่วมมือ โดยการไม่สนับสนุนหรือส่งเสริมให้มีการเล่นพนัน
4. เจ้าของบ่อนควรทำเรื่องขอเปิดบ่อนอย่างถูกกฎหมาย เพื่อให้รัฐบาลสามารถควบคุมการเล่นพนันกัดปลากัดอย่างมีกฎระเบียบที่ชัดเจนและแน่นอน

เอกสารอ้างอิง

- ฐาจุฑา สมประสงค์. (2542). “มูลเหตุจูงใจและพฤติกรรมการเล่นการพนัน : ศึกษาเฉพาะในอำเภอปากคาด จังหวัดหนองคาย” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ : 2-3.

-
- ศิริลักษณ์ เล็กเจริญ. (2549). กระบวนการพนักงัดสุนัขพันธุ์อเมริกัน พิต บูล เทอร์เรีย สาขาวิชาการจัดการชุมชน
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี
- ศุภชัย วิจิตรเจริญ. (2541). “พฤติกรรมการเล่นพนักงัดในสนามม้าจังหวัดมหาสารคาม” วิทยานิพนธ์ (ศศ.ม.
(ไทยคดีศึกษา)) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม : บทคัดย่อ.
- อรุณ เขาวนาคัย. (2526) : 63-64
- Abraham H. Maslow. (1954) :b153-158, อ้างอิงใน จันนัท สุนนท์กิ่งเพชร. (2545) : 16 George Caspar
Homans. (1961), อ้างอิงใน จันนัท สุนนท์กิ่งเพชร. (2545) : 18